

Biologická studie

Voračický rybník a okolí

srpen 2025

1. Na základě zadání Alternativy Středočeské D3, byly provedeny průzkumy ekologických podmínek, flóry a fauny Voračického rybníku, včetně blízkého navazujícího okolí. Rozsah plochy průzkumů uvádí následující přehled pozemků:

č. parc.	k. ú.	výměra [m ²]	druh pozemku	využití pozemku	vlastník pozemku
782	Ješetice	8380	Vodní plocha	Rybník	Obec Ješetice
781	Ješetice	1007	Vodní plocha	Zamokřená plocha	Obec Ješetice
780	Ješetice	2805	ZPF	TTP	Obec Ješetice
786	Ješetice	863	Ostatní plocha	Jiná plocha	Obec Ješetice
809/2	Ješetice	586	ZPF	TTP	Soukromý vlastník
979	Ješetice	1547	ZPF	TTP	Soukromý vlastník

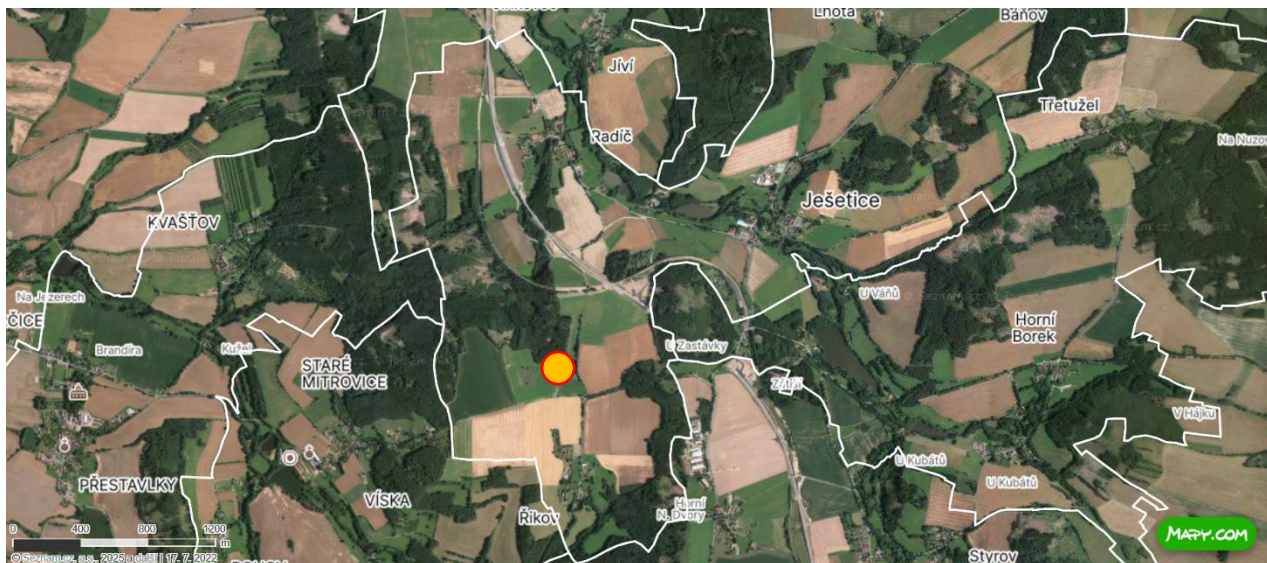
(Zdroj: Katastrální úřad)

Označení místa provedených průzkumů:

- Zájmová lokalita
 Provedení průzkumů v širších územních vazbách

Označení pozice lokality v širším územním měřítku

2. Důvodem průzkumů je získat informace o biologických hodnotách vodní nádrže Voračického rybníku a jeho nejbližšího okolí.
3. Cílem a účelem zadání je vypracování odborné biologicko-ekologické studie, která by jednak zhodnotila míru významnosti dané oblasti pro zájmy ochrany přírody a jednak přispěla k definování ekologické podstaty zájmového celku v rámci regionu.
4. Terénní průzkumy probíhaly v srpnu 2025, ke konci aktivní vegetační doby.
5. Na terénních průzkumech se podíleli:

Mgr. Jan Pokorný, determinace vybraných vyšších cévnatých rostlin
Karel Kerouš, IČO: 75915154, tel. 604 118 616, e-mail: kerkar@email.cz.,
Člen České společnosti ornitologické,
Člen České herpetologické společnosti,
Zvláštní odborná způsobilost v ochraně přírody, vydaná MV ČR pod č. 800094412.

Metodika:

Průzkumy probíhaly běžnými postupy dle metodik AOPK ČR. Základem se staly liniové pochůzky, sledování z vybraných statických bodů, pozorování pomocí dalekohledu, poslech akustických projevů. Kromě toho byly vyhledávány pobytové indicie, konkrétně stopy a otisky, nory, chodby, exkrementy, požerky a další značky.

V rámci terénních prací nedošlo k lovu, rušení přítomných živočichů ani k zásahům do biotopů nebo jejich poškozování.

Použité technické prostředky:

Fotokamery Nikon Colpix 1000, Sony DX 10
Dalekohled Nikon 12x50
PC

Popis zájmového přírodního bloku

a) Pozice

Lokalita se nachází na okraji lesního celku, rybník disponuje trojúhelníkovým geometricky vyhraněným tvarem. Jeho břehový doprovodný porost vykazuje spontánní vývoj s charakteristickými rostlinnými druhy. Je založen v jihozápadní části katastru obce Ješetice.

Souřadnicové pozice:

Přibližný střed území (vodní nádrže) vymezují souřadnice:

49.5736906N   14.5918447E

Nadmořská výška:

533 - 536 metrů n. m., převýšení od severu k jihu činí 3 metry

Poloha v síťovém mapování:

Dle souřadnicové sítě mapování, 1. dělení (AOPK ČR) a dále vzniklé rozdělením základního pole na čtvrtiny (kvadranty; 1/4) - SLAVÍK, B. (1971), náleží zkoumaná lokalita do kvadrátu 6453b.

b) Přírodní systém

Plocha zájmové lokality tvoří klín vycházející z lesního porostu a zasahující do agrotechnických ploch obdělávané orné půdy (pole) a vlhké kulturní louky s jetelem a vojtěškou, místy s vlhkomilnou vegetací. Svým charakterem se od svého navazujícího okolí výrazně odlišuje prostředím a zejména funkcí lokálního biocentra.

c) Biogeografické začlenění lokality

Lokalita je situovaná na severní hranici Votického bioregionu 1.45, s ovlivněním sousedícího Posázavského bioregionu 1.22, jehož jihozápadní hranice probíhá

v jeho těsném sousedství. Hranice mezi oběma bioregiony je nevýrazná. Ostrou hranicí je přechod ke Slapskému bioregionu 1.20. Votický hřbet má charakter vrchoviny 5. jedlovo – bukového vegetačního stupně. Potenciální vegetační formace tvoří bikové, na severních svazích i květnaté bučiny, v zájmové lokalitě se však jedná spíše o jedliny a acidofilní bučiny.

Horninové podloží jižně od Votic zastupují v pásu pestrá složení amfibolitů, kvarcitů, erlánů a příbuzných hornin.

Půdní strukturu zde charakterizují těžší dystrikové kambizemě, přímo v místě zkoumané lokality jsou však přítomné pseudogleje.

BPEJ – 7.47.10, hlavní půdní jednotka: 47 s mírným sklonem, Bodová výnosnost: velmi málo produkční, třída ochrany: III. Samotný rybník nemá evidované BPEJ.

Podnebí je chladnější s oblastí MT 5 až MT3. Srážková bilance je průměrná až nižší (Miličín 654 mm/rok), teplota dosahuje v ročním průměru zhruba 6 °C.

Submontánní vegetační stupeň (Skalický) zakládá přirozené náhradní vegetační formace pro daný region, který je nejbližší mezofytiku fytogeografického okresu 43. Votická vrchovina, s formacemi květnatých bučin svazu *Fagion sylvaticae*. Podél malých vodotečí se vyskytují vegetace svazu *Glycerio – Sparganion*. Z lužních biotopů otevřené krajiny snad převažují svazy *Carici remotae – Fraxinetum excelsioris*, přirozenou náhradní vegetací jsou nejčastěji společenstva vlhkých luk svazu *Calthion palustis*.

d) Okolní ekosystémy a biotopy.

- Lesní celek
- Polootevřená krajina s enklávami dislokovaných lesních porostů
- Polní a luční zemědělské plochy bez dominance v krajině
- Zastavěnost regionu je velmi nízká

e) Nejbližší chráněná krajina

- Významné krajinné prvky (§3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb.)
  - Předmětá lokalita je sama o sobě významným krajinným prvkem v kategorii rybník a vodní tok s údolní nivou.
- Nejbližší zvláště chráněná území (nejbližší vzdálenost vzdušnou čarou)
Zájmová lokalita není v kontaktu s maloplošnými zvláště chráněnými územími

Nejbližší hranice od Přírodního parku Jistebnická vrchovina je vzdálená 694 metrů v západním směru.

f) Vodohospodářské poměry

Vodní nádrž má charakter malé vodní plochy, založené v mělké terénní depresi na zamokřené části nivy. Rybník je prameništěm kratší bezejmenné vodoteče, která je levobřežním přítokem páteřního sběrače – potoka Mastník. Mastník se vlévá do Vltavy ve Slapské nádrži, jeho délka činí 49,5 km a jeho povodí, jehož je Voračický rybník součástí, disponuje rozlohou 331,5 km².

g) Geologický charakter lokality

Území tvoří monolyticky migmatity s deluvioeolitickými sedimenty a vátymi písky. Převažují pararuly, minerální složení je pestré, biotit, sillimanit, muskovit, období proterozoika až paleozoika (moldanubikum). Do tohoto monolytu je od severu k jihu, v důsledku vlivu tektonické poruchy sníženého příkrovu, vklíněný pás písčito-hlinitých a hlinito-písčitých sedimentů období kenozoika, oblasti kvartéru.

(Zdroj: ČGS ČÚZK, Geologická mapa 1 : 50 000)

h) Pedologické podmínky lokality

V územním bloku převažují plochy kambizemě modální, mesobazické s indexem KAá, vlastní část rybníka v příkrovu zastupují dystrikové kambizemě s indexem KAd. (Zdroj: ČGS ČÚZK, Půdní mapa ČR 1 : 50 000)

i) Současné antropogenní zátěže a negativní vlivy

Plocha zájmové lokality není nijak významně zatížena. Lze uvést dva základní faktory:

1. Zarybnění, rybí obsádku tvoří kaprovitá, bílá ryba, zejména *Cyprinus carpio*, *Ctenopharyngodon idella*, pozorována byla *Esox lucius*.

2. Vliv chemických prostředků používaných v rámci pěstebně-výrobních technologií v zemědělské produkci. Terénní morfologie (sklony) umožňuje pronikání těchto látek půdním profilem do vodního prostředí rybníku a zamokřelé prameniště nívy.

j) Charakter přírodního prostředí.

Voračický rybník s navazujícím obvodovým pásem a mokrou nivou v jeho jižní části, vykazuje zcela jistě funkci lokálního biocentra s vyšší biologickou produktivitou, kterou se od širšího okolí bezesporu odlišuje.

Koncentruje množství invertebratologických taxonů, často stenotopního charakteru (Odonata, akvatické skupiny Coleoptera, Hemiptera a další organizmy). Významný počet druhů náleží do kategorie semiakvatických živočichů, tedy svými vývojovými fázemi, popřípadě celoživotní strategií, vázaných na vodní prostředí.

S invertebratologickou diverzitou primárně souvisejí vertebratologické struktury, zejména skupin Amphibia, Reptilia, Aves.

Dendrologická struktura porostů v keřových porostech je vesměs přirozeného charakteru. Pravobřežní hrana obsahuje zřejmě původní druhy dřevin, vysazených v rámci zprovoznění rybníka, se spontánním porostem. Zaznamenány byly druhy *Quercus petraea*, *Prunus avium*, *Salix agg.*

Těleso hráze je z návodní strany dřevin prosté, na vzdušné straně začíná lesní porost tvořený převážně jehličnatými druhy stromů, s výrazným zastoupením *Picea abies*.

Obvodový pás na levém břehu rybníka vykazuje absenci pěstební kultivace a vytvořila se zde spontánně se vyvíjející společenstva s podstatným zastoupením *Populus tremula*, místy sporadicky *Acer pseudoplatanus*, *Prunus avium* a *Quercus petraea*, keřový podrost rozvíjí *Prunus spinosa*, součástí je zde také *Rosa canina*. V jižní části je podstatné zastoupení druhů rodu *Salix* (*Salix caprea*, *Salix fragilis* a další druhy, popřípadě kříženci).

Důležitým prvkem hodnocené lokality Voračického rybníku je poměrně rozvinutý litorál, který tvoří dominantní *Typha latifolia*. Litorální plochy mají velmi významný vliv na zoocenózní strukturu celé lokality.

Pohled z jižní strany od pramenišní louky

Pohled ze severní strany z hráze rybníka

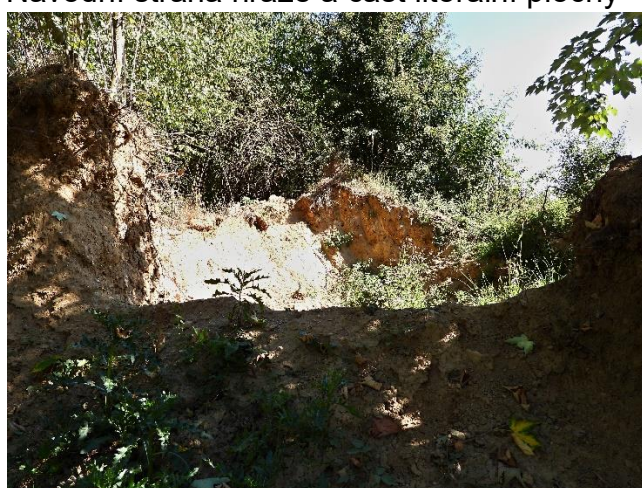
Těleso hráze

Návodní strana hráze a část litorální plochy

Jižní partie zamokřených luk s prameništi

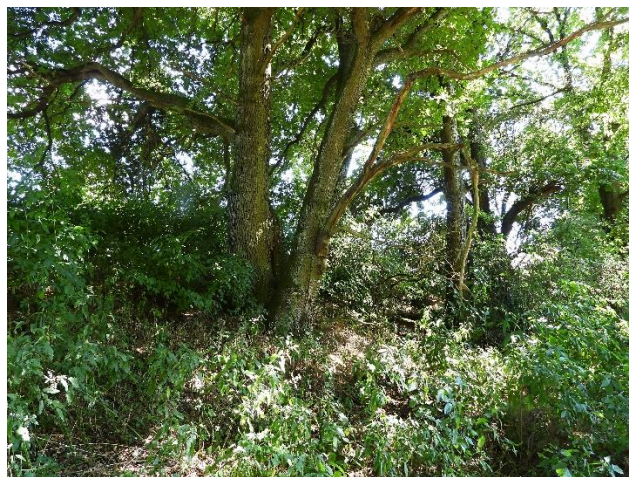

Navážky v SZ rohu rybníku

Hraniční ekoton mezi polní kulturou

Pravobřežní pás s původními stromy

Biologický charakter zájmového území podle Katalogu biotopů České republiky

M1.1 – Rákosiny eutrofních stojatých vod (*Red beds of eutrophic still waters*)

Rákosiny eutrofních stojatých vod jsou ohroženy jednak přímým ničením mokřadních stanovišť (vysoušení, převod na ornou půdu nebo zavalení odpadem), jednak jejich degradací v důsledku regulace vodních toků a absence pravidelných povodní v záplavových oblastech, silné eutrofizace nebo příliš intenzivního či naopak chybějícího obhospodařování. K výrazně omezujícím zásahům patří hlavně plošné vyhrnování rybníků nebo jejich mělkých okrajů; některé typy rákosin však i po tomto zásahu velmi rychle regenerují.

Pro většinu rákosin je nepříznivé dlouhodobé udržování vysoké vodní hladiny. Při něm na eutrofních stanovištích dochází k anaerobnímu rozkladu organických látek a tvorbě toxinů, které způsobují odumírání porostů *Phragmites australis*. Rovněž je omezena semenná obnova porostů u druhů, jejichž diaspory masově klíčí na mokřem bahně, např. *Phragmites australis* a *Typha* spp. Porosty druhů *Equisetum fluviatile* a *Sparganium erectum* jsou naopak citlivé k vyschnutí nebo promrznutí substrátu. Management proto musí zohledňovat konkrétní typ rákosiny. V rybnících lze pro většinu porostů doporučit občasné snížení vodní hladiny ve vegetačním období a při vyhrnování bahna ponechání části porostů bez zásahu. U rákosin s tvorbou velkého množství stařiny je vhodná každoroční podzimní seč části porostů s odstraněním biomasy, jinak dochází k jejich řidnutí a rychlému zazemňování. Na stanovištích v říčních nivách s přirozenou záplavovou dynamikou není management nutný. V nivách regulovaných řek je problematický a spočívá hlavně v částečné obnově povodní.

(Kateřina Šumberová, Milan Chytrý & Jiří Sádlo (2010): Pobřežní vegetace potoků. In: Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds), Katalog biotopů České republiky. Ed. 2, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, pp. 34–37.)

X7B - Ruderální bylinná vegetace mimo sídla, ostatní porosty (Herbaceous ruderal vegetation outside human settlements, other stands)

Do této podjednotky se řadí porosty ruderální bylinné vegetace, které nevyhovují definici podjednotky X7A.

(Milan Chytrý (2010): Biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem. In: Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds), Katalog biotopů České republiky. Ed. 2, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, pp. 361.)

Část nálezová

a) Výsledky botanického průzkumu

Poř. č.	Český název	Botanické označení	Ochrana dle 114/1992 Sb.	Ochrana dle ČS ČR
BYLINY				
1.	bršlice kozí noha	<i>Aegopodium podagraria</i>		
2.	heřmánkovec nevonný	<i>Tripleurospermum inodorum</i>		
3.	hvězdník roční	<i>Erigeron annuus</i>		
4.	jahodník obecný	<i>Fragaria vesca</i>		
5.	jetel plazivý	<i>Trifolium repens</i>		
6.	jitrocel větší	<i>Plantago major</i>		
7.	kakost smrdutý	<i>Geranium robertianum</i>		
8.	kopřiva dvoudomá	<i>Urtica dioica</i>		
9.	kostival lékařský	<i>Symphytum officinale</i>		
10.	kuklík městský	<i>Geum urbanum</i>		
11.	lipnice obecná	<i>Poa trivialis</i>		
12.	locika kompasová	<i>Lactuca serriola</i>		
13.	mrkev obecná	<i>Daucus carota</i>		
14.	orobinec široolistý	<i>Typha latifolia</i>		

15.	ostřice	<i>Carex sp.</i>		
16.	pampeliška lékařská	<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>		
17.	pcháč obecný	<i>Cirsium oleraceum</i>		
18.	pitulník žlutý	<i>Galeobdolon luteum s.l.</i>		
19.	podběl lékařský	<i>Tussilago farfara</i>		
20.	pryskyřník plazivý	<i>Ranunculus repens</i>		
21.	psárka luční	<i>Alopecurus pratensis</i>		
22.	psárka polní	<i>Alopecurus myosuroides</i>		
23.	rdesno červivec	<i>Persicaria maculosa</i>		
24.	řebříček obecný	<i>Achillea millefolium Agg.</i>		
25.	sítina rozkladitá	<i>Juncus effusus</i>		
26.	srha říznačka	<i>Dactylis glomerata</i>		
27.	svízel přítula	<i>Galium aparine</i>		
28.	šťavel kyselý	<i>Oxalis acetosella</i>		
29.	šťovík	<i>Rumex sp.</i>		
30.	třezalka tečkovaná	<i>Hypericum perforatum</i>		
31.	třtina křovištní	<i>Calamagrostis epigejos</i>		
32.	turanka kanadská	<i>Conyza canadensis</i>		
33.	vlaštovičník větší	<i>Chelidonium majus</i>		
34.	vrbovka chlupatá	<i>Epilobium hirsutum</i>		
DŘEVINY				
35.	bez černý	<i>Sambucus nigra</i>		
36.	bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>		
37.	dub zimní	<i>Quercus petraea</i>		
38.	hloh obecný	<i>Crataegus laevigata</i>		
39.	javor klen	<i>Acer pseudoplatanus</i>		
40.	lilek potměchuť	<i>Solanum dulcamara</i>		
41.	líška obecná	<i>Corylus avellana</i>		
42.	olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>		
43.	ostružiník	<i>Rubus sp.</i>		
44.	růže šípková	<i>Rosa canina</i>		
45.	smrk ztepilý	<i>Picea abies</i>		

46.	topol osika	<i>Populus tremula</i>		
47.	trnka obecná	<i>Prunus spinosa</i>		
48.	třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>		
49.	vrba jíva	<i>Salix caprea</i>		
50.	vrba	<i>Salix sp.</i>		

Botanická sumarizace

V odtokovém koridoru se fragmentárně vyvíjí pobřežní vegetace potoků M1.5 svazu Glycerio-Sparganion se zblochanem (*Glyceria cf. fluitans*), rozrazillem potočným (*Veronica beccabunga*) či lipnicí obecnou (*Poa trivialis*).

Stav vegetačních typů odpovídá zejména v okolních pásech vodní plochy stádiu pokročilejší sukcese. Tyto prostory se vyvíjejí spontánně, což lze pozorovat především v dendrologické struktuře. Místy převažují druhy s vysokou růstovou dynamikou a schopností vegetativní i generativní reprodukce (př. *Populus tremula*). Zároveň se objevují druhy náročnější a pro dané prostředí i žádoucí (př. r. *Quercus*, *Acer*). Plochy pro rozvoj bylinné vegetace jsou omezenější, souvisejší prostory představuje společenstvo mírně svažité louky na jižní straně pod rybníkem, s různým stupněm vlhkosti.

Tendence dalšího vývoje je příznivá, předpoklad je vytváření stále kvalitnějších rostlinných formací.

b) Výsledky zoologického průzkumu

Invertebratologické taxony

Poř. č.	Název druhu český Název druhu latinský	Charakter nálezu	Ochrana dle 114/1992 Sb.	Ochrana dle ČS ČR
1.	<i>Inachis io</i> Babočka paví oko	v otevřeném prostoru, 1-2 generace	----	----
2.	<i>Vanessa atalanta</i> Babočka admirál	v otevřeném prostoru, spíše běžný, 2 generace	----	----
3.	<i>Aglais urticae</i> Babočka kopřivová	V porostu kolem rybníku, ojedinělý, 2 gen	----	----
4.	<i>Pieris napi</i>	Běžný	----	----

	Bělásek řepkový			
5.	<i>Pieris brassicae</i> Bělásek zelný	Běžný	----	----
6.	<i>Aphantopus hyperantus</i> Okáč prosíčkový	běžný v okolních pásech u rybníku	----	----
7.	<i>Agriphila tristella</i> Travařík travní	hojný v bylinném krytu	----	----
8.	<i>Timandra griseata</i> Vlnopásník šťovíkový	v údolní nivě ojedinělý	----	----
9.	<i>Ematurga atomaria</i> Tmavoskvrnáč vřesový	v okrajích keřových porostů	----	----
10.	<i>Celypha lacunana</i> Obaleč jahodníkový	v okrajích keřových porostů	----	----

Poř. č.	Název druhu český Název druhu latinský	Charakter nálezu	Ochrana dle 114/1992 Sb.	Ochrana dle ČS ČR
1.	<i>Bombus terrestris</i> Čmelák zemní	běžný	○	----
2.	<i>Bombus sylvarum</i> Čmelák lesní	spíše ojedinělý	○	----
3.	<i>Bombus pascuorum</i> Čmelák rolní	spíše běžný	○	----
4.	<i>Chalcolestes viridis</i> Šídlatka velká	častý, hráz	----	----
5.	<i>Sympetrum sanguinetum</i> Vážka rudá	častý, hráz	----	----
6.	<i>Aeshna cyanea</i> Šídlo modré	občasný, v litorálu	----	----
7.	<i>Notonecta glauca</i> Znakoplavka obecná	ve vodní ploše	----	----
8.	<i>Hydrometra stagnosum</i> Vodoměrka štíhlá	ve vodní ploše	----	----
9.	<i>Corixa punctata</i> Klešťanka velká	ve vodní ploše	----	----
10.	<i>Anodonta anatina</i> Škeble říční	ve vodní ploše	----	----

Vertebratologické taxony

Poř. č.	Amphibia, Reptilia Obojživelníci, Plazi	Charakter nálezu	Ochrana 114/1992	Ochrana dle ČS ČR
1.	<i>Rana temporaria</i> Skokan hnědý	ojedinělý nález 1 ex., subadultní v nivě potoka	----	VU
2.	<i>Pelophylax esculentus</i> <i>klepton</i> Skupina zelených skokanů	populace s velmi dobrou dynamikou a početností	SO	VU
3.	<i>Bufo bufo</i> Ropucha obecná	nález juv. metamorf. Ex. u hráze	O	VU
4.	<i>Natrix natrix</i> Užovka obojková	subadultního ex. v litorálu Voračického rybníku	O	NT
Poř. č.	Aves Ptáci	Charakter nálezu	Ochrana 114/1992	Ochrana dle ČS ČR
1.	<i>Phylloscopus collybita</i> Budníček menší	běžný	----	LC
2.	<i>Periparus ater</i> Sýkora úhelníček	ojedinělý	----	LC
3.	<i>Parus major</i> Sýkora koňadra	běžný	----	LC
4.	<i>Cyanistes caeruleus</i> Sýkora modřinka	běžný	----	LC
5.	<i>Regulus regulus</i> Králíček obecný	častý	----	LC
6.	<i>Turdus merula</i> Kos černý	běžný	----	LC
7.	<i>Emberiza citrinella</i> Strnad obecný	běžný	----	LC
8.	<i>Carduelis carduelis</i> Stehlík obecný	hojný, sezónní	----	LC
9.	<i>Linaria cannabina</i> Konopka obecná	ojedinělý	----	LC
10.	<i>Erithacus rubecula</i> Červenka obecná	běžný	----	LC
11.	<i>Fringilla coelebs</i> Pěnkava obecná	běžný	----	LC

12.	<i>Lanius colurio</i> Ťuhák obecný	vyhníždil v porostu <i>Prunus spinosa</i> na levém břehu	○	NT
13.	<i>Dendrocopus major</i> Strakapoud velký	zálety za potravou	-----	LC
14.	<i>Sitta europaea</i> Brhlík lesní	ojedinělý	-----	LC
15.	<i>Corvus corax</i> Krkavec velký	hnízdlo cca 150 metrů SV od rybníku v lesním porostu	○	LC
16.	<i>Garrulus glandarius</i> Sojka obecná	běžný	-----	LC
17.	<i>Pica pica</i> Straka obecná	běžný	-----	LC
18.	<i>Columba palumbus</i> Holub hřivnáč	častý	-----	LC
19.	<i>Anas platyrhynchos</i> Kachna divoká	běžný	-----	LC
20.	<i>Falco tinnunculus</i> Poštolka obecná	přelety	----	LC
21.	<i>Buteo buteo</i> Káně lesní	ojedinělé přelety	-----	LC
Poř. č.	Savci Mammalia	Charakter nálezu	Ochrana 114/1992	Ochrana dle ČS ČR
1.	<i>Lepus europaeus</i> Zajíc polní	častý	-----	----
2.	<i>Apodemus sylvaticus</i> Myšice křovinná	zřejmě běžný	----	----
3.	<i>Clethrionomys glareolus</i> Norník rudý	spíše běžný	----	----
4.	<i>Microtus arvalis</i> Hraboš polní	běžný	----	----
5.	<i>Capreolus capreolus</i> Srnc obecný	běžný, nestálý	----	----
6.	<i>Sus scrofa</i> Prase divoké	běžný, nestálý	----	----
7.	<i>Martes foina</i> Kuna skalní	běžný vystavené exkrementy	----	----
8.	<i>Bastellus barbastella</i> Netopýr černý	nálezy Ješetice (ČESON)	KO	----

Celkové sumární hodnocení

Bezobratlých

Výčet nalezených druhů není zdaleka komplexní, a to ze dvou důvodů. Průzkumy proběhly v krátkém časovém rozpětí na konci aktivní vegetační doby, což nelze považovat za reprezentativní období. Sledování bezobratlých nutno provést během celého aktivního vegetačního roku.

Z uvedených důvodů je proto možné konstatovat, že reálný počet druhů bude výrazně (nepoměrně) vyšší.

Z hlediska charakteristiky nalezených a potvrzených druhů, patří většina z nich mezi ekologicky plastické, se širší valencí. Často se jedná o druhy adaptabilní na změny prostředí, tedy eurytopní. Průzkumy prokázaly také druhy, které jsou řazené mezi r-strategie. Za aktuální je třeba poznamenat, že potvrzené druhy čmeláků patří mezi běžné, průzkum této skupiny se doporučuje ukončit v příštím roce.

Je reálný předpoklad výskytu dalších druhů motýlů, území budou zcela jistě využívat také některé druhy vážek (Odonata), které v daném období již nebylo možné prokázat. Pro objektivní hodnocení je nutné provést průzkumy skupin Diptera, Hymenoptera a dalších invertebratologických taxonů. Lze očekávat nálezy akvatických i semiakvatických druhů (Hemiptera, Coleoptera, Trichoptera, larvální fáze, atd.), přičemž nelze vyloučit zvláště chráněné druhy. Jelikož jsou vodní organizmy zásadní pro stanovení indexu saprobity a jsou významnými bioindikátory, je nutné sledovat vývoj vodní fauny doslova celoročně a minimálně po jedno celé kalendářní období.

Obojživelníků a plazů

Vlastní plochu rybníku obsazuje bezesporu několik druhů obojživelníků. Vzhledem k časovému období realizovaných průzkumů, nebylo možné tuto skupinu objektivně zhodnotit. Nalezena byla poměrně početná skupina zelených skokanů se zastoupením *Pelophylax lessonae* a metamorfované jedince *Bufo bufo*. Z lokality je také uváděn druh *Rana temporaria*. Nelze vyloučit přítomnost zástupců ocasatých obojživelníků (*Caudata*), případně i dalších druhů skupiny bezocasých, *Anura*. Pro možnost objektivního hodnocení je nutné celý územní blok podrobit průzkumům v jarní reprodukční době, kdy dochází k reprodukci a vývoji obojživelníků, tzn. od března do konce července kalendářního roku.

Z plazů byla potvrzena pouze užovka obojková, konkrétně jeden subadultní exemplář spatřen v litorálním orobincovém porostu. Jedná se o batrachofágní druh, prostředí rybníka je jeho trofickou základnou. Typ prostředí je vhodný pro výskyt dalších druhů plazů, především ještěrky *Lacerta agilis*, nelze vyloučit ani *Zootoca vivipara*, popřípadě ve vlhčích travních biotopech i *Vipera berus*. Stinná místa jsou vhodná také pro *Anguis fragilis*. Průzkum plazů je objektivně možné provádět od dubna do července kalendářního roku, což nebylo možné v letošním roce akceptovat.

Ptáků

Ptáci tvoří v prostoru zkoumaného území významnou skupinu živočichů. V území byli zastiženi zejména drobní pěvci (Passeriformes). Vzhledem k pozdní době relizace terénního zkoumání nebylo možné zachytit období hnízdění, které je při hodnocení biologických funkcí krajinných výsečí nepochybně zásadní a směrodatné. Nalezené druhy, s výjimkou *Lanius collurio*, již nebyly, s ohledem na pokročilé aktivní období, vázané hnízdišti. Tento aspekt tedy nebylo možné zhodnotit a přítomnost ptáků byla proto hodnocena pouze trofickými limity.

Rovněž vodní druhy ptáků ze skupin Anseriformes, Ardeidae, Ciconiidae, Rallidae, Podicipedidae, popřípadě tažných druhů řádu Passeriformes (Acrocephalidae, Emberizidae a další), nebylo možné objektivně hodnotit z časových důvodů.

Potvrzené druhy indikují, že druhová rozmanitost ptáků bude při umožnění průzkumů v zimním a následně reprodukčním období, významně vyšší. Analýza potravní závislosti zaznamenaných druhů:

Hmyzožraví	Semenožraví	Semeno i hmyzo	Plody	Bezobratlí	Všežraví	Draví
7	3	5	4	2	3	2

Pro populace ptáků je velmi důležitá biologická produktivita místního ekosystému. Dokládá to potravní závislost druhů, kdy převažují ptáci živící se hmyzem a bezobratlými živočichy, dostatečnou potravní základnu posytuje zdejší prostředí také ptákům konzumujícím semena, bobule a jiné plody.

Savců

Savci nepatří zdaleka mezi dominantní zástupce zoocenózy daného zkoumaného území. Průzkum se na tuto skupinu nespecializoval, nicméně byly potvrzeny druhy charakteristické a pro místní biotop typické. Většina savců byla sledována podle stop, otisků a dalších pobytových identifikačních značek.

Zvláštní poznámka k výskytu zástupců řádu *Chiroptera* (Letouni)

Záznam o doloženém výskytu netopýrů v okolí Voračického rybníku
(zdroj: ČESON, IČO: 49370731, Webové stránky)

charakteristický výskyt: v létě				
kvadrat: 5563	Kvadrát	Geo. celek	Lokalita	
Druh				
<i>Eptesicus nilssonii</i>	6453	Vlašimská pahorkatina	dům (půda) Ješetice	<u>zdroj</u>

Plecotus auritus	6453	Vlašimská pahorkatina	obytný dům (půda) Ješetice	<u>zdroj</u>
Barbastella barbastellus	6453	Vlašimská pahorkatina	Ješetice	<u>zdroj</u>

Plecotus auritus se v letní fázi života zdržuje v okolí lidských sídel, potravu loví mezi stromy a lesích, výskyt při lovu nelze v lokalitě Voračického rybníku vyloučit.

Eptesicus nilssonii patří mezi druhy v letní periodě vázaný na lidské objekty, půdy, za potravou zalétává na vodní hladiny, rybníky, jeho výskyt v dané lokalitě nelze vyloučit.

Barbastella barbastellus shání potravu v prostředí lesů, úkryty vyhledává na půdách venkovských stavení, nelze vyloučit jeho přítomnost v dané lokalitě v průběhu letní doby.

Statistika

	Celkový počet nalezených druhů	Počet druhů zákonem chráněných	Počet druhů primárně vázaných na lokalitu	Počet chráněných druhů primárně vázaných na lokalitu
Rostliny	50	0	50	0
Bezobratlí	20	3	20	3
Obojživelníci	3	2	3	2
Plazi	1	1	1	1
Ptáci	21	2	19	1
Savci	6	0	0	0
Celkem	101	8	93	7

Fotodokumentace některých živočišných druhů

Okáč prosíčekový

Perleťovec malý

Šídlatka velká

Vážka rudá

Čelák zeminí

Škeble říční

Skupina zelených skokanů P. e. komplex

Prohlášení: všechny uvedené fotografie byly pořízeny dne 27. 08. 2025 v prostoru zkoumané lokality, autor: Karel Kerouš

Současné negativní vlivy:

- Na lokalitu v současné době působí potenciální chemizace okolního prostředí. Skutečnost není prokázána
- Na vodní prostředí působí přítomnost rybí obsádky, která je agresivní vůči akvatickému hmyzu, včetně jeho larválních formám a obojživelníkům.

Návrhy péče o zadané území

- Doporučuje se, aby rybník nebyl využíván k chovu ryb
- Břehové pásy by měly tvořit keřové a stromové porosty složené z původních dřevin (Crataegus, Sambucus, Rubus, Prunus, Alnus, Acer, Fraxinus, Salix, Quercus, a pod.)
- V provozním řádu a manipulačním plánu, stejně jako v povolení k nakládání s vodami ve smyslu vodního zákona, se doporučuje zakotvit podmínky pro vypouštění a manipulaci s hladinou. Vyloučit je nutné období od konce února do poloviny července kalendářního roku, kdy by měl být rybník pod plnou hladinou. Dobu případného vypuštění se doporučuje omezit max. na 4 dny.

Závěr

Předmětná lokalita Voračického rybníka je součástí ekologicky stabilní a vyrovnané krajiny. Vyvážený je vzájemný poměr agrotechnických částí, lesních porostů, otevřených luk. Zastavěné plochy sídel jsou malé, s ostrými hranicemi, které je vymezují v členitém zvlněném terénu s charakterem vrchoviny, zpravidla bez narušení hranic dlouhodobého, původního intravilánu. Míru ekologické stability zde jednoznačně zvyšují rybníky a říční síť malých až středních vodotečí. Antropogenní impakty jsou v celém regionu velmi potlačené. Ve srovnání se sousedními regiony Benešovska nebo Táborska, jsou patrné výrazné kvalitativní rozdíly, způsobené vyššími stupni industrializace, denaturalizace i celkové antropizace, která je v benešovském i táborském regionu mnohem více patrná. Z hlediska ekologie krajiny jsou oblasti kolem Neveklova, Sedlčan, Krásné Hory, Vrchotových Janovic, Votic, Sedlece-Prčic až Milevska, nejzachovalejšími partiemi nejen středních Čech, ale i celé České republiky.

Ekologicky hodnotnou krajinu podporuje rovnoměrně rozložená síť interakčních prvků, soustřeďující zvýšený biologický potenciál. Jedním z nich se zdá být také zájmová lokalita Voračického rybníku.

Velmi podstatné při posuzování funkce krajinných prvků je struktura jejich biocenóz, zejména pak biologická produktivita. Tento aspekt primárně ovlivňuje reprodukční schopnosti a trofickou úroveň lokalit, které projevují typově jiný biologický ráz.

Aby bylo možné objektivně posoudit skutečné hodnoty předmětné lokality, je bezpodmínečně nutné vymezit průzkumům dostatečný časový prostor. Průzkumy lokality Voračického rybníka proběhly v krátkém srpnovém úseku v závěru aktivní vegetační doby. Tento krátký časový úsek však neumožňuje zjistit přítomnost většiny rostlinných i živočišných druhů, které tyto biotopy využívají pro uplatňování svých životních strategií a tedy i reálné hodnoty tohoto celku.

Přesto lze konstatovat, že průzkumy potvrdily přítomnost celé řady živočichů, kteří bezpochyby indikují kvalitní úroveň zoocenózy, včetně přítomnosti zvláště chráněných druhů. Zdejší biologické podmínky jsou proto předpokladem, že lokalita váže celou řadu dalších rostlin a živočichů, kteří významně přispívají ke stabilitě celého zdejšího ekosystému.

Podklady dodané investorem (ŘSD) jsou nedostatečné. Lokalita nebyla podrobena biologickým průzkumům, které by objektivně vyhodnotily její funkce v krajině, není možné stanovit její přírodovědné hodnoty ani opatření k eliminaci trvalých a nevratných devastčních změn, které stavba dálnice bezesporu zakládá. Z toho vyplývá, že nelze určit ani vliv stavby v jejím průběhu a po jejím dokončení, na přírodní potenciál a ekologické standardy.

Nelze opominout skutečnost, že ochrana přírody je záležitost veskrze celospolečenského a tedy i veřejného zájmu. Proto je nutné si uvědomit, že stavby, které jsou nesprávně deklarované jako veřejný zájem, nemohou nikdy dosáhnout statutu vrcholné celospolečenské úrovně, neboť ve své podstatě vždy slouží pouze určité skupině veřejnosti. Komunikace dálničního typu nevyjímá. Výjimkou jsou pouze projekty zajišťující obranu státu.

Aby bylo možné učinit objektivní reálné závěry o biologických hodnotách lokality a jejích ekologických funkcích, je bezpodmínečně nutné provést odborné floristicko-faunistické průzkumy v reprodukčním období minimálně od počátku března do konce července kalendářního roku.

Použitá literatura:

Zákon č. 114/1992 Sb o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.

Katalog biotopů ČR, AOPK ČR

Červený seznam ohrožených druhů ČR, bezobratlí

Červený seznam ohrožených druhů ČR, obratlovci

AOPK ČR, Standardy péče o přírodu a krajinu, Voda v krajině, Řada B, Obnova vodního režimu rašelinišť a pramenišť, SPPK B02 002:2022

AOPK ČR, Standardy péče o přírodu a krajinu, Speciální opatření druhové ochrany, Řada E, Péče o stromy jako biotop vzácných druhů organismů, SPPK E02 005:2024

Webové stránky společnosti ČESON